

Anti-pestprotocol OJBS het Maasveld

INLEIDING

Wat willen we bereiken met dit protocol?

Op het Maasveld vinden we dat elke kind recht heeft op zijn eigen identiteit en eigen ontwikkeling. Daarbij hoort dat we elkaar accepteren zoals we zijn, hoe verschillend ook.

Vanuit onze Jenaplanvisie hechten we veel waarde aan een goed pedagogisch klimaat, waarbij kinderen en volwassenen respectvol met elkaar omgaan.

Elkaar helpen en samenwerken staat daarbij hoog in het vaandel.

Op die manier zal eenieder die op het Maasveld zit, zich thuis voelen op onze school. Pesten verstoort die prettige sfeer en een goede relatie tussen kinderen onderling. Met dit pestprotocol geven wij aan dat pesten niet gedoogd wordt en zetten wij uiteen hoe wij omgaan met pestgedrag om ervoor te zorgen dat kinderen zich veilig voelen waardoor ze zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Door het protocol te volgen, ontstaat er een samenwerking tussen leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders.

Het verschil tussen pestgedrag en plagen

Er is een duidelijk verschil tussen pesten en plagen. Plagen heeft een onschuldig karakter. Er zijn geen kwade bedoelingen, het gebeurt spontaan en is van korte duur. Er is geen sprake van een machtsverhouding; de kinderen zijn gelijk aan elkaar. De kinderen zijn in staat zich te verweren. De ene keer plaagt de een, de andere keer de ander. Er is bij plagen geen sprake van blijvende psychische en/of fysieke schade. Pesten is het gedrag waarbij een kind voor een langere tijd en meerdere malen negatief benaderd wordt door een of meerdere anderen hetgeen leidt tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden. Pesten heeft een beschadigend karakter. De pester heeft negatieve bedoelingen; hij wil de ander opzettelijk kwetsen of pijn doen. De machtsverhouding is ongelijk. Pesten is van langere duur en gericht op dezelfde persoon. Dit leidt bij deze persoon tot gevoelens van eenzaamheid, verdriet en onzekerheid.

IN DIT PROTOCOL:

- Inleiding
Wat willen we bereiken met dit protocol?
- Verschil tussen plagen en pesten
- Verschillende rollen
- Preventieve aanpak
- Indien er toch sprake is van pestgedrag
- Curatieve aanpak –
Stappenplan

Verschillende rollen

Bij pestgedrag wordt vaak alleen gedacht aan degene die pest en gepest wordt. Er zijn echter meerdere rollen te onderscheiden. Omstanders hebben (vaak onbewust) eveneens invloed op het pesten, ook al pesten zij zelf niet. Wanneer er gepest wordt, kunnen de volgende rollen ingenomen worden:

• De Pester

Hij/zij laat het pestgedrag zien. Vaak is er bij de pester sprake van onzekerheid en de behoefte om aardig en stoer gevonden te worden door anderen. Hij/zij denkt door te pesten ervoor te zorgen dat anderen hem/haar grappig vinden.

• De Gepeste

Hij/zij is het slachtoffer van pestgedrag. Bij de gepeste zijn verdriet en eenzaamheid veel voorkomende gevoelens. De gepeste is bang nog meer gepest te worden als hij/zij het aan een ander vertelt en durft vaak niets terug te doen.

• De Meepester

Hij/zij doet mee met de pester om erbij te horen. De meepester is bang anders zelf gepest te worden

• De Helper

Hij/zij komt op voor de gepeste. De helper keurt pesten af en is niet bang voor de pester. Hij/zij is sociaal, helpt anderen graag en is daarom vaak populair.

• De Stiekemer

Hij/zij vindt het pesten goed maar bemoeit zich er niet mee. De stiekemer roept anderen erbij om het pesten te steunen. Hij/zij is bang om zelf gepest te worden.

• De Buitenstaander

Hij/zij denkt dat er niet gepest wordt en zolang hij/zij er zelf geen last van heeft maakt het hem/haar niet uit.

• De Stille

Hij/zij houdt zich er buiten, keurt het pesten wel af, maar durft niet te helpen, omdat hij bang is zelf gepest te worden.

Preventieve aanpak – hoe voorkomen we pestgedrag?

Gedurende het hele schooljaar staan de schoolregels centraal en worden alle kinderen, ouders/verzorgers en leerkrachten gewezen op het naleven van deze afspraken. Vanuit onze visie gebruiken we de sociaal-emotionele kringen bij uitstap om 'goede omgangsvormen' met elkaar te bespreken. In het jaarplan van 2014-2015 is opgenomen dat we deze regels gaan expliciteren. Het Maasveld kan op dit moment bogen op een gunstig pedagogisch klimaat, waarin pesten relatief weinig voorkomt. Het laatste tevredenheidsonderzoek bevestigt dit ook. We hebben echter niet de illusie dat op onze school helemaal niet wordt gepest. Om ervoor te zorgen dat we toekomstbestendig zijn en blijven op dit vlak, is het goed om bepaalde regels en omgangsvormen, meer expliciet met elkaar te delen en vast te leggen. Dat doen we dit schooljaar.

Ook wordt er gebruik gemaakt van twee verschillende volgsystemen voor sociaal-emotionele ontwikkeling, namelijk KIJK voor groep 1-2 en ZIEN!. Met KIJK wordt het jonge kind op een brede manier gevolgd, onder andere op sociaal-emotioneel gebied. De ontwikkeling wordt onderverdeeld in verschillende onderdelen. Leerkrachten observeren tweemaal per schooljaar en registreren dit in het systeem. Hierop volgen er adviezen én of eigen interventies van de leerkrachten die worden uitgevoerd om een ontwikkeling verder op gang te brengen.

Met ZIEN! voor het primair onderwijs brengen leerkrachten het sociaal-emotioneel functioneren van kinderen van groep 3 t/m groep 8 systematisch in kaart. Ook kunnen de leerlingen vanaf groep 6 zelf vragenlijsten invullen. ZIEN! geeft inzicht in de eventuele ondersteuningsvragen op het gebied van het sociaal-emotioneel functioneren en helpt de leerkracht om het gedrag van het kind beter te begrijpen. Ook kunnen er groepsoverzichten worden gemaakt. De analyse wordt besproken met de IB'er en daarbij wordt een groepsplan gedrag opgesteld. Elk plan heeft een looptijd van een half schooljaar en wordt geëvalueerd en besproken (Ikr-IB), alvorens er een nieuw plan wordt opgesteld.

VIJF-SPORENAANPAK

De uitgangspunten zijn gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school.

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

- Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Indien nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- Zorgen voor follow-up gesprekken.

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Zorgen voor follow-up gesprekken.

De ouders van het gepeste en het pestende kind steunen:

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van de pestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Indien nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

De algemene verantwoordelijkheid van de school:

- De school zorgt dat de directie, het OT, de ib-ers en de leerkrachten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
- De school neemt stelling tegen pesten.
- De school brengt de huidige situatie rond pestbeleid in kaart.
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

Indien er toch sprake is van pestgedrag

Mocht er toch sprake zijn van pestgedrag, dan ondernemen wij hierin als school meteen actie. Wij volgen dan het stappenplan waar- bij de vijfsporenaanpak als uitgangspunt wordt ge- bruikt. In al deze stappen vinden wij het noodzakelijk dat er een goede communi- catie is tussen ouders van de betreffende leerling (in welke rol dan ook) en de school. Alleen dan is het mogelijk het pestgedrag zo snel mogelijk om te zetten in sociaal wenselijk gedrag waarbij alle partijen de juis- te hulp krijgen. .

OJBS Maasveld
Beekpunge 57
5931 DP Tegelen
077-3260724
info@maasveld.akkoord-po.nl

STAPPENPLAN

Het doorlopen van onderstaande stappen kan per situatie verschillen

1. Bij signalen van pestgedrag (vanuit leerling, ouders of leerkracht) heeft de leerkracht een afzonderlijk gesprekje met de leerling die pest en de leerling die gepest wordt. De leerkracht schat aan de hand van deze gesprekken de ernst van de situatie in. Daarna volgt waar nodig een gezamenlijk gesprek waaruit afspraken voortvloeien. De leerkracht stelt de ib'er op de hoogte waarbij bepaald wordt wie de regie gaat voeren. Ook de ouders van beide leerlingen worden indien nodig ingelicht.

2. IB'er wordt betrokken. Deze heeft in het bijzijn van de leerkracht een gezamenlijk gesprekje met de leerling die gepest wordt en de leerling die pest. Van hieruit worden concrete afspraken d.m.v. een contractje op papier gezet. Hierin staat aangegeven welk gedrag er gewenst is, welk gedrag er niet gewenst is en welke consequenties er verbonden zijn aan het verbreken van de gemaakte afspraken. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag (zie verschillende rollen) vindt er een klassengesprek plaats. De parallelgroepen worden ingelicht over het pestgedrag en gemaakte afspraken i.v.m. toezicht op de speelplaats. Daarnaast wordt de TSO hiervan op de hoogte gesteld. Waar nodig wordt ook de betreffende bouw ingelicht over het pestgedrag. De ouders van betrokken leerlingen worden op de hoogte gesteld van de gemaakte afspraken.

3. Na een week vindt er een evaluatie plaats over de gemaakte afspraken door de IB'er. Is het gelukt om de gemaakte afspraken na te komen? Zo ja: dan de afspraken handhaven en een volgend gesprek plannen. Zo nee: bespreken waardoor het is misgegaan en een volgend gesprek plannen.

4. Na 2 weken vindt er opnieuw een gesprek plaats over de gemaakte afspraken door de IB'er. Wanneer hieruit blijkt dat de afspraken zijn nagekomen, wordt het contractje beëindigd. Wanneer blijkt dat afspraken niet zijn nagekomen, vindt er een gesprek plaats met de directie en ouders van de betreffende leerling.

5. Er vindt een gesprek plaats tussen ouders, leerling, directie, leerkracht, ib/er-teamleider. Vanuit dit gesprek wordt bepaald, aan de hand van de ernst van de situatie, welke consequenties er worden gesteld. Bekeken zal worden of het nodig is om deskundige hulp in te schakelen. In het uiterste geval wordt een leerling voor bepaalde tijd geschorst of wordt de hulp van de politie / Bureau Halt ingeschakeld.

De leerkracht maakt van elk van bovenstaande stappen een notitie in Parnassys